

byl také od firem, které se technologiemi zabývají. Cena Microsoftu, která byla letos poprvé udělována, je toho dostatečným důkazem.

Konference a soutěž *eLearning* se jednoznačně stává platformou pro výměnu názorů, zkušeností a informací o tomto aktuálním vzdělávacím trendu. Je ale také místem, kde probíhá věcná a velmi seriózní veřejná oponentura nově vznikajících elektronických výukových prvků a kompletních studijní produktů.

Osobně se domnívám, že by cena získaná v této soutěži, nebo případné jiné odborné uznání poroty, mohly být považovány za velmi dobrý certifikát kvality. Takto označené kurzy sdělují potenciálním zájemcům o studium, že mohou počítat s kvalitním vzdělávacím produktem, promyšlenými pedagogickými a technologickými metodami, cílenou a funkční podporu vzdělavatele. V tomto směru vidím další potenciál konference a soutěže *eLearning* v Hradci Králové.

(Helena Zlámalová)

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA SLAVÍ DESÁTÉ VÝROČÍ OTEVŘENÍ NOVÉ BUDOVY

Nová budova Univerzitní knihovny Univerzity Pardubice byla slavnostně otevřena 25. listopadu 1997 tehdeším rektorem *prof. Ing. Oldřichem Pytelou, DrSc.* a primátorem města Pardubice *Ing. Liborem Slezákem, CSc.* Jednalo se o první budovu vysokoškolské knihovny postavenou v České republice po roce 1989 a jednoznačnou zásluhu o toto prvenství má *prof. Ing. Ladislav Koudelka, DrSc.*, který v roce 1993, jako prorektor tehdejší Vysoké školy chemicko-technologické, záměr výstavby nové knihovny inicioval.

Slavnostním otevřením tak bylo završeno pětileté období, během něhož probíhala postupná přeměna původní uzavřené knihovny, která sloužila necelé tisícovce učitelů a studentů, v moderní, otevřenou, informační instituci, poskytující knihovnicko-informační služby v širokém spektru informačních zdrojů více než třem a půl tisícům uživatelů, nejen z řad aka-

demické obce Univerzity Pardubice, ale i studentům a pedagogům jiných škol a také veřejnosti.

Projekt knihovny, vypracovaný v roce 1994, počítal s tím, že cílového počtu uživatelů, tj. pěti tisíc dosáhne knihovna v roce 2000. Ale, jak pravil *Johan Wolfgang Goethe*, šedá je teorie a zelený strom života. K 31. 12. 2000 bylo v knihovně registrováno 5 229 uživatelů, o dva roky později už 6 101. Dynamický rozvoj univerzity, doprovázený stále se zvyšujícím počtem studentů a postupně akreditace nových studijních programů a oborů s sebou nesly i velký tlak na rozvoj služeb knihovny. V březnu 2002 byla v přízemí otevřena nová počítačová studovna s patnácti počítači připojenými na internet. Koncem roku 2003 byl v knihovně nasazen nový komplexní automatizovaný knihovní systém, který významně urychlil zpracování výpůjček. Jejich roční počet v té době již přesáhl osmdesát osm tisíc.

Deset let univerzitní knihovny v číslech

Rok	Knihovní jednotky	Registrovaní čtenáři	Počet návštěv	Absenční výpůjčky	EIZ	Počet zaměstnanců
1997	145 795	3 734	54 019	30 125	7	15
1998	155 447	3 397	77 196	39 283	9	15
1999	159 584	3 429	89 413	47 350	13	16
2000	163 510	5 229	125 842	73 164	22	16
2001	168 760	5 737	129 416	79 253	28	16
2002	174 835	6 010	143 047	87 086	31	17
2003	171 048	6 768	142 882	88 154	34	17
2004	185 712	5 609	123 050	106 649	36	19
2005	195 358	6 744	190 243	106 085	34	21
2006	198 253	7 454	213 432	105 397	34	21

Z P R Á V Y

Zvyšující se návštěvnost knihovny a nedostatečná registrace návštěvníků na vstupu s sebou nesla řadu problémů. Proto byl vypracován projekt na rekonstrukci vstupu do knihovny, který byl v roce 2004 realizován. Chráněný prostor knihovny byl zvětšen přemístěním výpůjčního pultu do prostoru původně vyhrazeného pro občerstvení. Nápojové automaty byly instalovány do univerzitní auly přistavěné k budově knihovny v roce 1999. Na vstupu do chráněného prostoru s knihovním fondem byly instalovány turnikety, registrující návštěvy knihovny, a také nový systém zabezpečující knihovní fond proti krádežím.

Rychle se rozvíjelo také zpřístupňování elektronických informačních zdrojů (EIZ). Mezi roky 1998 a 2006 se jejich počet zvýšil téměř čtyřikrát. V roce 2004 byla zavedena nová technologie zpřístupňování EIZ zdrojů v Intranetu. Informační zdroje na CD-ROM a DVD jsou instalovány na centrální server a z klientských počítačů jsou přístupné přes vzdálenou plochu. V letech 2005 až 2006 bylo obnoveno technické vybavení pro zajišťování kopírovacích a tiskových služeb a byl zaveden nový způsob účtování těchto služeb v systému SafeQ. Ve volně přístupných prostorách knihovny byla zprovozněna bezdrátová síť Wi-Fi, která významně odlehčila tlaku na místa v počítačových studovnách.

V letošním roce jsou řešeny dva významné projekty. Prvním je vybudování digitálního repozitáře pro zpřístupňování a archivaci závěrečných vysokoškolských prací, obhájených na Univerzitě Pardubice, který může v budoucnosti sloužit i pro ukládání dalších elektronických dokumentů vznikajících na vysoké

škole. Pro tento repozitář byl zvolen software DSpace vyvinutý na Massachusetts Institute of Technology. Repozitář je od konce října ve zkušebním provozu na adrese <http://dspace.upce.cz/>. Druhým projektem je zprovoznění nové webové služby s názvem Resource linker, která umožňuje přístup k různým informačním zdrojům z jednoho místa. Generuje propojení mezi informačními zdroji používajícími standard OpenURL a vytváří odkazy do plnotextových databází, do souborů elektronicky dostupných periodik jednotlivých vydavatelství, do elektronického katalogu knihovny, do volně dostupných zdrojů na internetu atd.

Přestože světu vládne Internet s informacemi dostupnými na pár kliknutí a Web 2.0 umožňuje každému toto globální prostředí spoluvytvářet a ovlivňovat, knihovny zatím nezanikají a uživatelé do nich stále nacházejí cestu. Někdy jich je až příliš mnoho najednou, například 2. října 2007 navštívilo naši knihovnu 2 970 uživatelů. Ještě tedy platí, že i když univerzitní knihovna v některých dnech praská ve švech, není kam si sednout a u výpůjčního pultu se stojí fronta jako u pokladny v supermarketu, stále je vyhledávaným a nezbytným informačním zázemím pro studium, vzdělávání i vědecké projekty.

Je to pro nás závazek i výzva do dalších let. Zůstat na úrovni, držet krok s nejnovějšími trendy a technologiemi, budovat a zpřístupňovat informační zdroje odpovídající měnícím se potřebám uživatelů a poskytovat takové služby, že knihovna i v 21. století zůstane pro uživatele místem, kde lze při řešení informačních problémů najít kvalifikovanou pomoc.

(Iva Prochásková)

Sídlo univerzitní knihovny